

Muži a ženy hrešia rozdielne

Vatikánsky učenec posudzoval páchanie hriechov podľa pohlavia

Ženy sú pyšnejšie ako muži, tí sú však chlipnejší.

Vyplýva to zo správy Vatikánu, podľa ktorej dve pohlavia hrešia odlišným spôsobom.

Katolícky prieskum zistil, že najčastejším hriechom žien je pýcha. U mužov je to sexuálna žiadostivosť. Správa je založená na štúdiu spovedí, ktoré vykonával 95-ročný jezuitský učenec Roberto Busa. Jej závery podporil vo vatikánskom denníku teológ Pápežského domu monsignor Wojciech Giertych. „Muži a ženy hrešia odlišnými spôsobmi,“ napísal v novinách L'Osservatore Romano.

Giertych uviedol, že ženy sú najviac náchylné k pýche, potom k závidosti, hnevu, smilstvu a lenivosti. Pre mužov je zo siedmich hlavných hriechov najviac nebez-

pečným smilstvo, ďalej obžerstvo, lenivosť, hnev, pýcha, závisť a lakomstvo.

Hriech je podľa katechizmu previnenie proti rozumu, proti pravde a proti správne svedomiu.

Hriech zraňuje prirodzenosť človeka a narúša ľudskú solidaritu.

Hriech bol definovaný ako „skutok, alebo slovo, alebo túžba proti večnému zákonu“.

Sedem hlavných hriechov ustanovil okolo roku 600 pápež Gregor Veľký. Patrí medzi ne pýcha, lakomstvo, závisť, hnev, smilstvo, obžerstvo a lenivosť. Minulý rok ich však Vatikán rozšíril o obchod s drogami a ich užívanie, znečisťovanie životného prostredia, manipuláciu s génmi, vedecké experimenty na ľuďoch v rozpore s etikou, život v nadmernom bohatstve, správanie vedúce k sociálnej nespravodlivosti a zapríčiňovanie chudoby. (amb), Plus jeden deň, 21.2.2009

Unikátna freska

Vzácnu ranogotickú fresku sa podarilo objaviť pri výskume v Kostole narodenia Panny Márie v mestskej časti Nitry Horné Krškany. Freska bola dlhé roky ukrytá pod hrubou vrstvou bielej plesne. Horný pás znázorňuje poslednú večeru Ježiša

Krista, dolný pás kľáčiaceho mnicha a Kláštor svätého Hyppolita na nitrianskom vrchu Zobor.

Ide o jediné známe zobrazenie stredovekého zoborského kláštora.

JÁN FELIX, sita
Šport, 21.2.2009

Olmert sa ospravedlnil

Izraelský premiér Ehud Olmert odsúdil reláciu, ktorá si robila žarty z Vatikánu. Odvysielala ju stanica Channel 10 a odzneli v nej komentáre spochybňujúce panenstvo Panny Márie a schopnosť Ježiša kráčať po vode. Skeč bol odpoveďou na rehabilitáciu biskupa, ktorý spochybňuje holokaust. (sita), SME, 23.2.2009

Nehoráznosti zo Chanel

Katolícki biskupi vo Svätej zemi vyjadrili pobúrenie v súvislosti s „odpornými útokmi“ na Ježiša Krista a Pannu Máriu, ktorí sa stali terčom zosmiešnenia v izraelskom televíznom programe.

Začiatkom týždňa odvysielala súkromná stanica Channel 10. sériu skečov, pričom podľa jedného z nich „Panna Mária otehotnela ako pätnásťročná s priateľom zo školy. V ďalšom konštatuje, že Ježiš zomrel mladý, lebo „bol tučný“ a jeho veľká váha mu znemožnila chodiť po vode. V programe izraelský komik Jair Šlein žartoval, že ak kresťania „popierajú holokaust, on chce odmietnuť kresťanstvo. Biskupi „tento incident považujú v širšom kontexte za pokračovanie útokov proti kresťanom, ktoré v Izraeli pretrvávajú dlhé roky, a vyzvali oficiálne miesta na vyšetrovanie. JÁN FELIX, sita

Šport, 21.2.2009

Stretnutie hovorcov katolíckych diecéz na Slovensku

Hovorcovia katolíckych diecéz na Slovensku sa v uplynulých dňoch stretli v Čičmanoch. Podujatie každoročne organizujú Tlačová kancelária KBS.

Hovorcovia katolíckych biskupstiev si už tradične na svojom stretnutí odovzdávajú každoročne svoje skúsenosti. Význam stretnutia vysvetľuje riaditeľ Tlačovej kancelárie KBS a hovorca KBS Jozef Kováčik: „Je dôležité, aby jednotliví hovorcovia vedeli odovzdať informácie, alebo skúsenosti, ktoré nadobudli počas toho roka. Každý mal svojim spôsobom určité stratégie, ktoré rozvíjal, mal určité kauzy, ktoré musel riešiť, mal určité krízy pred ktoré bol

postavený, čiže môže to veľmi pomôcť ostatným hovorcovi v tom, ako reagovať, ako rozvíjať ďalej svoju prácu.“

Stretnutie hovorcov má vždy v programe aj formáciu v profesionálnej komunikácii s médiami.

Jozef Kováčik, riaditeľ TK KBS: „Tá druhá stránka toho stretnutia je rozvíjanie svojich schopností v profesionálnej báze. Vidíme a cítime, že spoločnosť dnes začína reagovať na bioetické témy, na morálne témy, práve preto tento rok na stretnutí hovorcov hovorme aj o týchto závažných témach, ako je klonovanie, umelé oplodnenie, kmeňové bunky a tak ďalej. A potom je to

práca a stretnutie s novinármi z praxe, čiže bol medzi nami aj novinár priamo z agentúry, aby sme jednoducho aj s týmito novinármi vedeli komunikovať na profesionálnej báze.“

Osobné stretnutie hovorcov prehľbuje a zjednocuje komunikáciu aj vo vnútri Katolíckej cirkvi na Slovensku.

Jozef Kováčik, riaditeľ TK KBS: „Veľmi podstatné je aj to neformálne stretnutie, aby hovorcovia medzi sebou mohli komunikovať, spoznali sa aj po tej ľudskej stránke, čiže aj z tohto pohľadu je toto stretnutie veľmi užitočné.“

Peter Majda, Rádio Lumen, 21.2.2009

V Košiciach otvorili nové krízové centrum pre matky s deťmi

V Košiciach otvorili nové krízové centrum pre matky s deťmi. Je v zrekonštruovaných priestoroch bývalého detského domova. Strechu nad hlavou tu našli matky v núdzi, ktoré nemajú vlastné bývanie. Na otvorení bola Andrea Feciková.

Krízové centrum fungovala 5 rokov na Alejovej ulici. Tieto priestory bývalej ubytovne využíva mesto túto zimu ako nízkoprahové zariadenie pre bezdomovcov. Od svojho vzniku v roku 2003 poskytlo krízové centrum pomoc viac ako dvom stovkám matiek v núdzi.

Miroslav Firda, vedúci Krízového centra pre matky s deťmi v Košiciach: „Momentálne v zariadení máme 68 klientiek, to je vlastne 17 rodín. Samozrejme je to viac ako sme mali predtým. Čiže navýšili sme počet klientov o 10 ľudí, čo si myslím že nie je málo. Košice sú veľké a finančná kríza je neúprosná, čiže tých žiadostí stále pribúda.“

Obyvatel'ka Krízového centra pre matky s deťmi v Košiciach: „Som na Alejovej už 4 roky, takže viem čo to je. Je v takýchto zariadeniach pre matku s dieťaťom, lepšie než na ulici.“

Krízové centrum pre matky s deťmi slávnostne vysvätil arcibiskup košickej arcidiecézy Alojz Tkáč. Podľa primátora mesta Františka Knapíka samospráva o krátení rozpočtu na tento rok pre sociálne služby neuvažuje.

František Knapík, primátor Košíc: „Určite by sme nechceli redukovat' niektoré služby len preto, že nebude na to dosť zdrojov. Myslím si, že budeme hľadať spôsob ako istú úroveň a štandard sociálnych služieb v meste udržať.“

Arcidiecézna charita, zriaďovateľ krízového centra, si od nového pôsobiska sľubuje rozšírenie služieb pre matky s deťmi bez domova o ďalšie pracovné terapie. Riaditeľ charity Cyril Corpesio ráta aj s ďalšom zmenou priestorov.

Cyril Corpesio, riaditeľ Arcidiecéznej charity Košice: „Zatiaľ je to zhruba 1,5 milióna korún

Rádio Regina, 12:00, 20.2.2009

Argentína vyhostí popierača holokaustu

Biskupa Richarda Williamsona poznali kňazi ako zarytého antisemitu. Buenos Aires ho v krajine nechce.

Ultrakonzervatívny biskup, ktorého názory narobili Vatikánu problémy, čelí vyhosteniu z Argentíny.

Má desať dní na to, aby opustil našu krajinu. Argentínsky minister vnútra Florencio Randazo bol nekompromisný. Biskup Richard Williamson, ktorý tvrdí, že v plynových komorách počas holokaustu nezomrel žiaden Žid, musí opustiť krajinu, kde bol od roku 2003 šéfom kňazského seminára La Reja. Inak ho vyhostia.

„Jeho vyjadrenia hlboko urážajú argentinú spoločnosť, židovskú komunitu a celé ľudstvo popieraním historickej pravdy,“ citoval slová ministra Randaza denník Guardian.

Williamson, člen schizmatického Bratstva sv. Pia X., je jedným zo štyroch biskupov, ktorých exkomunikáciu začiatkom roka zrušil Benedikt XVI.

Zarytý antisemita

Práve tento krok pápeža vyvolal búrku nevôle nielen v židovských komunitách. Krátko po prijatí Williamsona do katolíckej cirkvi totiž švédsko televízia odvysielala interview, v ktorom britský biskup popieral existenciu plynových komôr.

Bratstvo sv. Pia X., ktoré sa z katolíckej cirkvi vyčlenilo neprijatím záverov II. vatikánskeho koncilu, sa od názorov svojho biskupa dištancovalo.

Pred týždňom ho dokonca zbavilo funkcie predstaveného seminára v La Reja. Na tento krok sa

však odhodlalo až po tom, ako sa o kontroverzného biskupa začali zaujímať médiá.

Williamson bol pritom podľa svedkov známy svojím antisemitickým postojom už dlho. „Dával ho všetkým najavo hneď od začiatku,“ spomína pre Boston Globe kňaz John Rizzo, ktorý schizmatické bratstvo opustil v roku 1993 a prešiel do iného spoločenstva, ktoré nebolo v rozpore s Vatikánom.

„Mám veľký nos a on mi vravieval: Rizzo, si pokrstený alebo si žid?“ vraví Rizzo, ktorý sa s Williamsonom spoznal na seminári v Connecticute.

„Bol tam jeden seminarista s menom Oppenheimer. Vravel mu: Nepáči sa mi tvoje meno. Ak si ho necháš, pri lodiarni ťa čaká plynová komora,“ povedal

Rizzo pre Boston Globe. „Mnohé jeho názory bolo veľmi urážajúce,“ potvrdil kňaz Daniel Oppenheimer pre Globe.

Williamson trvá na svojom

Williamson, niekdajší anglikán, ktorý v tridsiatke konvertoval na katolicizmus, zastával tvrdé protivatikánske postoje, už keď ho v roku 1976 vysvätil biskup Mihoel Lefébvre za kňaza. Ako člen Bratstva sv. Pia X. odmietal poslušnosť pápežovi.

Sám ako biskup bez súhlasu Vatikánu vysvätil v roku 2006 vo Varšave dvoch kňazov. Pápež popieranie holokaustu odsúdil a biskupa vyzval, aby svoje slová odvolal. Williamson sa síce ospravedlnil, ale na svojich tvrdeniach o holokauste trvá.

**Tomáš Hudák
SME, 21.2.2009**

Predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja prijal žilinského biskupa Tomáša Galisa

Predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja Pavol Sedláček dnes prijal žilinského biskupa Tomáša Galisa a ďalších predstaviteľov Žilinskej diecézy. Hlavnými témami rokovania boli spolupráca v oblasti sociálnych služieb a možnosti spolupráce stredných škôl

v pôsobnosti Trenčianskej samosprávy s cirkevnými školami. Rokovali aj o hodnotovej orientácii detí a mládeže, ako aj o spolupráci a participácii pri príprave kultúrnych, či športových podujatí.

**Veronika Belisová
Rádio Lumen, 17:30, 23.2.2009**

Stephen Kim Sou-hwan Kórejský boží posol

Bol vnukom kresťanského mučeníka. Napriek snu o kariére biznismena, ktorý sa raz odplatí matke za všetky jej starosti, bol odkaz starého otca silnejší. Rozhodol sa pre povolanie kňaza a stal sa prvým juhokórejským kardinálom.

Počet katolíkov vzrástol počas jeho pôsobenia šesťnásobne. Otvorene sa postavil despotickému vojenskému režimu a jeho katedrála v Soule sa stala útočiskom disentu. Aj jeho odvaha vďaka Južná Kórea za návrat k demokracii.

Písal sa rok 1940. Osemnásťročný Kim Sou-hwan študoval na katolíckej Dongsungovej obchodnej škole v Jongne. Učenie mu nerobilo problémy. Napriek tomu si v teste z etiky takmer hodinu nevedel rady s jednou otázkou. „Napíšte, aký máte pocit z toho, že ste sa stali čestným občanom imperiálneho štátu vedeného našim vládcom,“ stálo na papieri.

Riaditeľova facka

V tých rokoch bola Kórea pod koloniálnou správou Japonska, ktoré sa stiahlo až po konci druhej svetovej vojny. „Ja nie som občanom imperiálneho štátu a teda nemám k tejto veci čo povedať,“ napísal napokon Kim podľa novin JoongAng Daily. U riaditeľa školy si za to vyslúžil facku a tvrdé slová o tom, že z neho nikdy nebude kňaz. Bol údajne príliš rozvrtný. Kim sa však nielenže kňazom stal, ale dokonca aj prvým juhokórejským kardinálom. A bola to práve jeho nezlomná a „rozvrtná“ povaha, ktorá dávala nádej miliónom katolíkov i občanov v Kórei, že raz v ich krajine zvíťazí sloboda.

Keď autoritatívny prezident Park Chung Hee po prevrate v roku 1961 zatváral oponentov a mučil ich, kardinál Kim Souhwan bol často jediným hlasom proti brutalite vojenského režimu.

Potomok martýra

Kim sa narodil v Daegu ako najmladší z ôsmich detí predavača nádob z porcelánu Kim Jeong-suba (Joseph). Ten zomrel, keď mal malý Kim len sedem rokov. Viedla ho matka Seo Jung-ha (Martina), ktorá po smrti manžela živila rodinu predajom hrncov, bavlny a ľanu. Svoje deti vychovávala v katolíckej viere.

Kimov starý otec bol konvertita, ktorého za jeho presvedčenie umučili v roku 1868 vo väzení na smrť. Kim sa chcel stať po vzore otca úspešným obchodníkom, oženiť sa v dvadsaťpäťke a splatiť matke všetky jej útrapy. Bola to však práve jeho mama, ktorá ho nasmerovala na kňazský seminár v Daegu. Šikovný a bystrý chlapec si rýchlo balil kufre, keď ho odporučili na štúdium v Soule. V roku 1941 nastúpil na univerzitu v Tokiu, kde sa zoznámil so svojim celoživotným mentorom, nemeckým kňazom Theodorom Gerpertom, ktorý o dvadsať rokov neskôr založil v Soule univerzitu Sogang.

Jeho štúdiá však prerušil povolačiaci rozkaz a Kim od roku 1944 slúžil v armáde, až kým sa Japonsko nevzdalo Spojencom. Štúdium na domácej Katolíckej univerzite v Soule rovnako prerušilo rinčanie zbraní. Do kórejskej vojny, ktorá sa začala v roku 1951, sa však už nezapojil.

Utiahol sa do Busanu, kde si dokončil vzdelanie a kde ho aj vysvätili za kňaza. To mu umožnilo stráviť osem rokov v Nemecku, kde študoval sociológiu. Práve z Münsteru sledoval prevrat vo vlastnej krajine v roku 1961. Uvedomil si, že cirkev doma čakajú ťažké časy a bude potrebovať každého.

Bojovník za slobodu

Kim sa stal lídrom Mladých kresťanských robotníkov, navštevoval fabriky a upozorňoval na riziká rapidnej industrializácie a upevňovania moci vojenskej vlády. „Základné ľudské práva sa musia chrániť,“ citovali ho v roku 1968 médiá. O rok neskôr vysvätil pápež Pavol VI. len 46-ročného Kim Souhwana za prvého juhokórejského kardinála, čím sa stal zároveň aj najmladším členom zboru kardinálov.

Od Vatikánu to bol prezieravý ťah, pretože juhokórejský režim si už proti kardinálovi, ktorý bol od roku 1968 aj arcibiskupom v Soule, nemohol dovoliť zasiahnuť. Katedrála Myeongdong v centre Soulu sa stala útočiskom disidentov, kardinál v nej často prichýlil študentov, ktorí sa zúčastňovali protestov proti vojenskej diktatúre a ukrýval ich na farmách. „Ak prídu do chrámu policajti, najprv narazia na mňa. Keď prejdú cezo mňa, budú tam ďalší kňazi a mníšky. Až keď sa prebijú cez nich,

nájdu študentov,“ povedal podľa New York Times policajnému dôstojníkovi, ktorý ho v roku 1987 prišiel varovať pred policajnou kontrolou.

Po prechode na demokraciu sa Kim viac zamerával na charitu a snahy o zblíženie Južnej a Severnej Kórey. Od roku 1998 sa už nevyjadroval k politike, bol však častým hosťom univerzitných debát. Na jednej z nich žartoval, že bol celý život taký zaneprázdnený, že si nestihol urobiť ani vodičský preukaz.

„Bol hviezdou, ktorá nás viedla našimi modernými dejinami,“ povedal po správe o jeho úmrtí juhokórejský opozičný líder Chung Se-kjun.

Tomáš Hudák
SME, 21.2.2009

- 8. 5. 1922 + 16. 2. 2009
- 1951 - absolvent Kórejskej katolíckej univerzity v Soule
- 1968 - stal sa arcibiskupom v Soule
- 1963 - ukončil štúdiá sociológie na nemeckej Munster University
- 1969 - za kardinála ho vysvätil pápež Pavol VI.
- 1975 - dostal na starosť aj diecézu v severokórejskom Pchjongjangu
- 1987 - aktívne sa zapojil do prodemokratického hnutia

Hovoril som o láske celý svoj život. Bojím sa však, že som dostatočne nemiloval. Mohol som sa viac uponiť a viac utierať slzy tým najbiednejším.

Liečivé pokánie

Prípravným obdobím pred Veľkou nocou je štyridsaťdňový pôst. Je formou pokánia nielen v kresťanstve, ale aj v iných náboženstvách.

V rímskokatolíckej cirkvi sa pôstna príprava na Veľkú noc začína tzv. Popolcovou stredou. Je to streda v siedmom týždni pred Veľkou nocou (medzi 4. februárom a 11. marcom). Tento rok pripadá na 25. februára.

V tento deň, ktorý je dňom prísneho pôstu a zdržiavania sa mäsitého pokrmu, kňaz alebo diakon robí popolom znak kríža na čelách veriacich so slovami: „Pamätaj, že prach si a na prach sa obrátiš“ alebo „Kajajte sa a verte v Evanjelium! „ Obrad sypania popola na hlavu v prvý pôstny deň sa praktizoval už od 8. storočia.

JÁN FELIX, Šport, 25.2.2009

Čierny deň Bánoviec

Mesto pripravuje spoločnú rozlúčku s obeťami havárie

V uliciach Bánoviec, ale najmä v susedných Dolných Ozorovciach, kde žila väčšina obetí tragickej zrážky, od soboty o inom nehovoria.

Ľudia sa nevedia spamätať zo šoku, smútok zavládol v rodinách postihnutých.

Tichá smútočná hudba znela včera, druhý deň po tragédii, v meste sa Bánovčania ráno pomodlili za mŕtvych na omši, ktorú slúžil nitriansky biskup.

V meste vejú čierne zástavy zave-

sené na pol žrde, ľudia zapalujú sviečky pri múre mestského úradu a spomínajú na obeť, medzi ktorými sú aj známi podnikatelia.

Miestny Červený kríž ihneď organizoval odbery krvi pre prípad, že by jej bol nedostatok.

„Dobrovoľní darcovia sa nám hlásili už v sobotu ráno, ešte skôr, ako sme o to požiadali, „ skonštatovala šéfka Červeného kríža, lekárka Angela Hoffmannová.

MARTIN KUKUČKA
Plus jeden deň, 23.2.2009

V reakcii na nešťastie v Polomke darovali v obci Vrbov skauti a farníci krv na tamjšej fare

V reakcii na nešťastie v Polomke, ako aj na počesť celosvetového dňa skautingu, v obci Vrbov pod Tatrami skauti a farníci darovali krv na tamjšej fare. Pokračuje Ivana Ratkovská.

Skauti by mali v rámci svojej filozofie urobiť aspoň jeden dobrý skutok denne. Na faru vo Vrbove prišli aj s cieľom poskytnúť krv pre všetkých zranených po nešťastí na vlakovom priecestí.

Darcovia krvi:

„Som presvedčená o tom, že je to potrebné.“

„Je to podľa mňa krásna pomoc, keď môžem pomôcť človekovi, ktorého vôbec nepoznám.“

„Môj syn bral krv, takisto sme mali zdravotné problémy a to ma vedie k tomu, aby som prispel aj takýmto spôsobom.“

Pavol Repovský, vedúci lekár Ná-

rodnej transfúznej služby v Poprade: „Včera keď som sa dopyčul, že je tá tragédia, hneď som telefonoval či nepotrebujú krv, tak krv je stále potrebná. Takže som rád, že aj skauti nám takto pomáhajú.“

V mnohých slovenských kostoloch dnes prosili veriaci za skoré uzdravenie zranených. Ako povedal farár z Vrbova Andrej Lehútky, záverečná modlitba patrila tak obetiam včerajšieho nešťastia, ako aj ich blízkym.

Andrej Lehútky, farár z Vrbova: „Máme štátny smútok kvôli tragédii, ktorá môže prísť kedykoľvek a vždy je dobre, keď je možno aj zdravotníctvo pripravené. O to viac možno je to aj taký apel aj v tejto chvíli, že je to dôležitá vec, aby ľudia nad tým rozmýšľali. Kto položí život za svojho priateľa, získat' večný život.“

Rádio Slovensko, 18:00, 22.2.2009

Cirkev postaví biskupovi nové sídlo

Žilinská diecéza chystá výstavbu polyfunkčného objektu. Zaplatí ju hlavne z predaja pozemku na Farských schodoch.

Nové trhovisko na rohu ulíc Kalinčiakova a Kuzmányho v Žiline nahradí biskupský úrad a pastoračné centrum Communio. Investorm je Žilinská diecéza.

„Máme povolenie od hlavného architekta mesta a teraz sa vyjadrujú pamiatkari. Ak všetko dobre pôjde, na jar by sa malo začať stavať,“ povedal hovorca diecézy Peter Holbička.

V budove bude sídliť biskupský, katechetický i školský úrad, sekcia pre mládež, pre pastoračnú povolaní, pre rodinu, kresťanské kníhkupectvo a spoločenská sála.

Communio má podľa projektu stáť 4 milióny eur (120,5 milióna korún). Časť z tejto sumy už diecéza má za pozemok pod bývalou starou farou. Cirkev chce zvyšok peňaží získať zo zbierok a darov veriacich.

Vlani cirkev predala objekt starej fary v centre mesta podnikateľovi Georgeovi Trabelssiemu. Na jej mieste vyrastie obchodné centrum Hrad.

Zbúranie starej fary vyvolalo protesty pamiatkarov i verejnosti.

„Usúdili sme, že sa nehodí, aby bol biskupský úrad v objekte nákupného centra,“ povedal Holbička. Bude tam len pastoračné centrum farnosti Žilina -mesto.

Biskupský úrad dnes sídli v provizórnych priestoroch.

Ladislav Kavecký, SME, 25.2.2009

Do zoznamu UNESCO pribudnú ďalšie slovenské skvosty

Jana Bárdošová, moderátorka Rádia VIVA: „Do zoznamu UNESCO pribudnú ďalšie slovenské skvosty. Minister kultúry Marek Maďarič dnes slávnostne odovzdá certifikáty o zápise drevených kostolov v slovenskej časti karpatskej horskej oblasti do zoznamu svetového, kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO.“

Jozef Bednár, hovorca Ministerstva kultúry: „Súbor ôsmich slo-

venských drevených kostolíkov bol už začiatkom júla minulého roku v kanadskom Quebecu zaradených do zoznamu svetového, kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Ide o rímskokatolícky kostol sv. Františka z Assisi v Hervartove a rímskokatolícky kostol Všetkých svätých v Tvrdošine, artikulárny evanjelický kostol v Kežmarku, Leštínách, Hronseku, ďalej gréckokatolícky kostol sv. Mikuláša

v Bodružali, gréckokatolícky kostol sv. Michala Archanjela v Ladomirovej a gréckokatolícky kostol sv. Mikuláša Biskupa v Ruskej Bystrej.“

Jana Bárdošová, moderátorka Rádia VIVA: „Slovensko tak bude mať v zozname UNESCO spolu sedem lokalít. Tie by mali pomôcť lepšie zviditeľniť a zatraktívniť naše územie.“

Rádio VIVA, 13:00, 24.2.2009

Záchrana dreveného kostolíka v Potokoch

Obec Potoky v okrese Stropkov sa už viac ako 230 rokov pýši unikátnym dreveným kostolíkom. Postaviť ho dali tamojší veriaci, a celé generácie ho uchovávali pre svoje deti. Chrám si však po rokoch vyžaduje okamžité záchranné práce, čo však už nie je v silách obce, v ktorej žije iba 90 obyvateľov.“

Lubomír Lehotský, reportér TA3: „Na dubovom dreve ktoré majstri otesali ešte v polovici osemnásteho storočia, sa vekmi podpísalo nielen počasie ale aj pohnuté vojnové roky. Dodnes sú v chráme stopy po črepinách, svoje urobila aj voda či mráz.“

Natočené: Mikuláš Tatár, správca farnosti: „Tento chrám skutočne už bol v alarmujúcom stave, úplne tie spodné trámy boli zdegradované tou hnilobou, viac-menej dovoľm si povedať, že už neboli žiadne.“

Milan Vavrek (nezávislý), starosta obce Potoky: „Chrám je prakticky pýchou našej obce. A kvôli tomu ho chceme zachrániť.“

Anton Slebodník, reštaurátor: „Mikuláš Tatár, správca farnosti: „300 rokov, hej, ktoré proste tá stavba má, čiže čo jej môžeme vytykať. To drevo proste nie je až v takom stave, aby ho trebalo zbúrať.“

Reportér TA3: „Náročná rekonštrukcia nie je v silách obce ani farnosti a preto bude rýchlosť záchranných prác závisieť od prísunu peňazí.“

Natočené: Mikuláš Tatár, správca farnosti: „Je to drevený chrám a zároveň je aj jedinou národnou kultúrnou pamiatkou v Stropkovskom okrese. Si myslím že by mal a potrebuje aj určité naše povšimnutie.“

obyvatelia obce Potoky

1: „Chodia tu cudzinci aj zo zahraničia.“

2: „Už sme spokojní ako máme.“

Reportér TA3: „Majstrovstvo predchádzajúcich generácií ktoré dnes obdivujú ľudia z celého sveta, spočívalo najmä v jeho jednoduchosti a účelnosti.“

Natočené: Anton Slebodník, reštaurátor: „Chrám vydrží ešte spústu, ale treba proste robiť pravidelnú údržbu.“

Mikuláš Tatár, správca farnosti: „Niekedy tieto drevené chrámy boli prejavom chudoby. Teraz sú prejavom bohatstva.“

Nezamestnaní a pomoc cirkvi

O tom, že finančná kríza nabrala väčšie rozmery než sa predpokladalo už dnes nik nepochybuje. Mnoho ľudí zostalo bez práce. V niektorých prípadoch dokonca obaja živitelia rodiny. Pomôžu svojim veriacim v tejto ťažkej situácii cirkvi? To zisťovali naši redaktori.

V Nitre a okolí už prišlo o prácu takmer 2000 ľudí. Toto číslo takmer ani zďaleka nie je konečné, hromadné prepúšťanie už oznámila jedna firma z Nitry a tri v priemyselnom parku vo Vrábl'och.“

Anketa: „Ohrození je každý jeden.“

Anketa: „Tiež mi skrátili úväzok na polovičku.“

Podľa farára evanjelickej cirkvi v Nitre sa mu zatiaľ nikto nesťažoval, že by v týchto dňoch prišiel o prácu. V takýchto situáciách však dokážu ľuďom pomôcť duchovne. Myslí si, že cirkev ako spoločenstvo je ale v prípade, keď ľudia stratia príjem mala myslieť aj na inú pomoc.“

Mgr. Ivan El'ko, evanjelický farár: „Mala by byť schopná vymyslieť niečo pružné čo by im trebárs pomohlo. Teda priznám sa, že toto sme ešte nevymysleli.“

Prepúšťanie na oboch stranách našich južných hraníc pripravilo o prácu stovky ľudí a ďalších to ešte čaká. Najvyššiu nezamestnanosť takmer 30% majú v okresoch Rimavská Sobota, Revúca a Rožňava.“

Mgr. Miroslav Harfaš, evanjelická cirkev augsbur. Vyznanie: „Ľudia hlboko veriaci vedia, že cirkev nie je sprostredkovateľský úrad pre poskytnutie práce, ale vedia sa s touto okolnosťou aj pri strate zamestnania sami v tej duchovnej oblasti natoľko posilniť, že vedia si nájsť to východisko, vedia si nájsť riešenie.“

Anketa: „Človek môže čakať od boha od toho, že sa trochu pomodlíme aj za tie lepšie časy.“

Anketa: „Takí živí vzťah s Bohom nám pomáha. Som to veľakrát zažila a zažívam to a verím, že mi pomôže aj v tejto kríze ju prežiť.“

Na severovýchode Slovenska je

najhoršia situácia v okrese Kežmarok kde si hľadá prácu vyše 20% ľudí. O niečo lepšie je na tom Staroľubovniansky región. V okrese je takmer 9,5% nezamestnanosť, mnohí prišli o prácu kvôli finančnej kríze a niektorým v zložitej situácii pomáhajú dokonca aj kňazi.“

ThLic. Marián Pacák, správca gréckokatolíckej farnosti: „Spovednica je miesto kde sa o tom i rozprávame, povzbudzujeme, no zároveň sa tiež učíme, možno v tejto dome viac si vážim to čo máme.“

Aj farári radia, treba zobrať rozum do hrsti a nemyslieť na to najhoršie. Tvrdia, že pomôžu ako sa len dá, napríklad cez charitu.“

ThLic. Marián Pacák, správca gréckokatolíckej farnosti: „V poslednej dobe nejaké veľké požiadavky alebo veľké prosby neboli. Tie zbierky, ktoré konáme tak vlastne sú len a len pre .. pomocníkov.“

Ako na svoje ovečky v čase krízy myslí pravoslávna cirkev sa nám napriek snahe nepodarilo zistiť. Podľa správcu farnosti je arcibiskup hospitalizovaný v nemocnici v Bratislave a na prešovskom úrade eparchie vraj dnes nie je nikto kompetentní sa k danej téme vyjadriť.“

Redaktorka: „Na Orave je veľa ľudí hlboko veriacich a tvrdia, že práve viera im pomáha v ťažkých časoch.“

Anketa: „Keď mám vieru tak si myslím, že by som nemal strácať nádej tým pádom, v to, že tá práca znova príde.“

Redaktorka: „Mnohí ľudia v tomto regióne prišli o prácu. Sú medzi nimi najmä živitelia rodín, iní sa zase modlia, aby mohli ešte pracovať a aby ich neprepustili.“

ThLic. Ing. Jaroslav Chovanec, rímskokatolícky farár, Trstená: „Aj v histórii, či starého, nového zákona, či cirkvi je jasne ukázané, že ten čo má vieru, čo verí v Boha úprimne, tak Boh sa postará o svojich. Takže dokáže nájsť prácu, majú tú vieru a tú prácu si nájdú.“

Eliška Prečová

TV JOJ, 19:30, 22.2.2009

Reportér TA3: „Osud dreveného kostolíka v Potokoch mal byť spečatený už pred sto rokmi. Tunajším

ľuďom sa ho však podarilo zachrániť. A o to isté im ide aj dnes.“

Lubomír Lehotský, TA3, 23.2.2009

Tichá dohoda o smrti

Aj prezidentskí kandidáti sa vyjadrujú k absolútnej ochrane ľudského života. Škoda len, že všetci o nej rozprávajú pred narodením človeka, potom už takmer nikoho nezaujímajú.

Téma absolútnej ochrany ľudského života už vstúpila i do volebnej kampane prezidentských kandidátov. Škoda, že sa zužuje len do podoby ochrany života od počatia či problému eutanázie. Záchrana života narodených detí sa dostala dávno na vedľajšiu koľaj.

Iba mlčky sledujeme televízne spravodajstvo o deťoch zhorených, zamrznutých, podvyživených či obhryzených od potkanov. V prospech týchto detí sa nevedú bilbordové kampane s drsnými fotografiami, nezbierajú sa podpisy do petičných hárkov na nárožiach. Hoci tieto deti zomierajú predvídateľne, v štatisticky odhadnuteľnom počte, ako nevyhnutné sprievodné obeť spoločenských pravidiel.

O tých, ktorých život je mrzačený za menej dramatických okolností, sa ani nedozvieme. Ako povedal nedávno záchranár na zhorenisku do kamery: dalo sa to čakať každú chvíľu, tie budú nevyhovujúť žiadnym bezpečnostným normám. Áno, mnohé deti žijú, prežívajú a dožívajú v príbytkoch, na ktoré by nevydal štátny orgán živnostníkovi povolenie ani na chov hmyzu alebo hľadavcov. Pre ľudí sú vhodné. Môže to byť inak?

Od jednej krajnosti k druhej

Po páde totalitného režimu sme sa v bytovej politike vychýlili od jednej krajnosti na druhú. Kým v plánovité riadenom hospodárstve dostávali zamestnanci nízke mzdy a štát prideloval typizované byty občanom bezodplatne alebo (takzvané družstevné) za cenu ročného platu, od deväťdesiatych rokov sa stalo bývanie súkromnou záležitosťou obyvateľov. Bytový fond obcí, štátnych podnikov a družstiev bol za Mečiarovej vlády v roku 1993 sprivatizovaný a dostal sa do vlastníctva užívateľov bytov za zostatkovú hodnotu vo vtedajších cenách. Aj uvoľňované byty, postavené z verejných prostriedkov, sa dostali do súkromného vlastníctva a dnes sa prenájmajú a predávajú za trhové ceny.

Vtedy sa zdalo takéto riešenie výhodné: štát sa zbavil zanedbanej údržby, preniesol náklady na vlastníkov bytov a nebol ten „zlý“, kto by zvy-

šoval nájomné. Ale obciam nezostali prakticky žiadne sociálne byty. Nikto nerátal so závažným rastom cien bytov a prudkým poklesom bytovej výstavby. V deväťdesiatych rokoch sa znížil počet dokončovaných bytov v porovnaní s obdobím socializmu desaťnásobne. Ešte aj v súčasnosti netvorí počet ročne postavených bytov ani polovicu počtu vtedajšieho priemeru. Byty sa síce stavajú väčšie a v inej kvalite, ale výstavba dvoch luxusných víl po päťdesiat miliónov korún (1,6 mil. eur) neznamena to isté ako výstavba 100 bytov po miliónu korún (33 tis. eur), i keď vstupuje do rastu HDP rovnakou mierou.

Cena bytov pre obyvateľov sa zvýšila stonásobne a pre nízko príjmové skupiny obyvateľov sa stali byty prakticky nedostupné. O ľuďoch bez rodinného zázemia, nezamestnaných či zdravotne postihnutých ani nehovoriac. Rast HDP v posledných rokoch bol síce vysoký, ale pôrodnosť klesla na minimum. Rodenie detí sa odložilo. Aj časť potratov je určite dôsledkom bytovej núdze. Ľudia bez bytu sa prepádajú do postavenia bezdomovcov - a tí mrzli donedávna ako siahovice v lese. Ak nehynú bez pomoci, tak len v dôsledku tlaku verejnosti a charity. Sociálnych bytov a ubytovní niet.

Riešenie sa vždy odkladalo

Každý vie, že z podpriemernej mzdy alebo sociálnych dávok nie je možné ušetriť milióny na byt. Dokonca aj v štátnej koncepcii rozvoja bývania sa konštatuje, že polovica obyvateľov nemá dostatočné príjmy na získanie hypotéky alebo stavebného sporenia. A zrejme aj z tohto dôvodu sa doteraz nestalo právo na bývanie z Európskej charty sociálnych práv súčasťou nášho právneho poriadku.

Riešenie problému sociálneho bývania sa vždy odkladalo: najprv bola na programe ekonomická transformácia, potom prijatie eura, teraz je to finančná a hospodárska kríza. Hoci práve investície do infraštruktúry by mohli pomôcť. Zatiaľ žijeme s tichou dohodou: výkonným ľuďom budú pribúdať nielen byty a vily, ale aj apartmány v rekreačných oblastiach, a tí menej šťastní majú skrátka smolu. Na tomto stave nič nezmenia ani abstraktné výzvy na ochranu života.

Vladimír Ondruš, publicista
SME, 24.2.2009

Viagra: Radosť v CIA

MODRÁ PILULKA NA LIEČBU EREKTILNEJ DYSFUNKCIE patrí medzi prelomové objavy Pfizeru. Symbolický význam sexuality u muža prejavuje jeho zlyhanie nielen pred manželkou. Ako mnohé významné objavy aj liek, ktorý starším dokazuje, že viac rokov neznamená menej radosti, vznikol „omylom“. Látka sildenafil syntetizovali vo výskumnom centre v anglickom Kente pri hľadaní liečby anginy pectoris. Angínu síce nevyliečila, o to väčšie však bolo prekvapenie výskumníkov, keď ich testovací pacienti podozrivo dostávali erekciu. A tak sa ju vo Pfizeri rozhodli využiť po svojom. Nie nedarmo. „Dysfunkčný“ sme každý piaty. Mnohí sa nazdávajú, že viagru (podobne ako antikoncepciu) katolícka cirkev odsudzuje. Nie je tomu tak. „Ak vnímame viagru ako prostriedok na liečenie konkrétnej diagnózy určenej lekárom, tak ju berieme ako akékoľvek liečivo a principiálne sa cirkev nemá k čomu vyjadrovať“, povedal pre Týždeň Vladimír Thurzo z bohosloveckej fakulty UK. Upozornil však na etický princíp a nebezpečenstvo „odosobnenia“ lásky - ak je pilulka využívaná z primárne fyzických dôvodov. Na „rekreačné“ využitie jej generik upozorňujú aj lekári: prejavu erekcie totiž môžu byť prejavom iných chorôb, ktoré sa ich stimuláciou pomocou tejto látky môžu zanedbať. Viagra pomohla takisto agentom CIA. Afganskí bojovníci - spravidla si nevystačia s jednou manželkou - už za pilulky vyzradili nejednu tajnú informáciu. Jednoduchšia vidiecka afganská komunita jej účinky považuje za zázračné. Jej význam nie je však len erektilný: pomáha i pri dýchaní vo vysokej nadmorskej výške. Tešiť sa na ňu mohli brazílski futbalisti na andských turnajoch, hoci o jej legalnosti v športe sa diskutuje. Profit, 25.2.2009

Martináková bráni homosexuálov

Prezidentská kandidátka Zuzana Martináková (Slobodné fórum) žiada, aby sa banskobystrický diecézny biskup Rudolf Baláž ospravedlnil homosexuálom za to, že ich označil za „zvrátených ľudí“. Podľa nej urazil ich ľudskú dôstojnosť. (sita), HN 26.2.2009

Biskup rozohnil gejov a lesbičky

Ospravedlňte sa! Biskupa Rudolfa Baláža o to žiadajú homosexuáli, pretože o nich povedal, že sú zvrátení.

Podľa Baláža je nezmyslom dávať deti na výchovu homosexuálom.

Zdôraznil, že dieťa je človek, ktorý má právo na dôstojný život. „Ak je to zvrátený človek, dá mu svoju zvrátenosť, kto bude za to zodpovedný,“ uviedol biskup počas svätej omše. „Chceme upozorniť pána biskupa, že homosexualita nie je zvrátenosť, ale menšinová sexuálna orientácia, ktorá existuje od počiatku ľudstva a nijako neuberá danému jedincovi jeho ľudské kvality,“ reagoval na to šéf Iniciatívy Inakosť Július Kolenič a dodal, že biskup by mal vážiť slová a vyzývať skôr k láske než k nenávisti.

„A najmä by sa mal za svoj urážlivý výrok ospravedlniť všetkým homosexuálom, vrátane tých, ktorí sú členmi katolíckej cirkvi,“ zdôraznil Kolenič. Biskup to však nemá v úmysle. „Biskup Rudolf Baláž vyslovil všeobecne prijímaný názor na Slovensku, že adopcia detí homosexuálnymi pármami je neprijateľná,“ reagovala na to hovorkyňa Banskobystrickej diecézy Zuzana Juhaniaková. (sita, mc)

Plus jeden deň, 26.2.2009

V trnavskej Synagóge sa stretli náboženstvá

V Synagóge - Centre súčasného umenia v Trnave otvorili výstavu Ješua Mešiacha. Projekt autorského tímu Gloria Dei (Peter Čambál ml., Peter Čambál st.) rieši vzťahy kresťanskej a židovskej kultúry, ktoré sa odrážajú v kompozícii a inštalácii diel. Expozícia je interaktívnym priestorom, ktorý umožňuje divákovi odhaľovať posolstvo o jednote, harmónii a kráse. Výstava potrvá do 22. marca. (oj)

PRAVDA, 25.2.2009

Interrupcie? Biskup kritizoval Radičovú

Voľby hlavy štátu. Cirkev zintenzívňuje svoje odkazy voľčiom, jej „terčom“ je opozičná kandidátka.

Cirkev zintenzívňuje svoje odkazy voľčiom pred marcovými prezident-skými voľbami. A opäť v neprospech Ivety Radičovej. Po výzve niekoľkých bratislavských kňazov, aby KDH namiesto spoločnej opozičnej kandidátky podporilo Františka Mikloška, tento-raz kritizoval Radičovej vyjadrenia banskobystrický diecézny biskup Rudolf Baláž. Podľa neho každý veriaci si musí vo svedomí pri hlasovaní vo voľbách poriadne preskúmať, koho ide voliť. Včera priamo na svätej omši hodnotil slová Radičovej, ktorá pred časom pri téme o interrupciách povedala, že to, čo je morálne alebo nemorálne v spoločnosti, je vecou spoločenskej dohody. „Táto veta znamená, že ak sa spoločnosť dohodne, že vražda nie je hriech a priestupok proti zákonu, môžeme vraždiť? To je pre hlúpych,“ vyhlásil Baláž.

Radičová o ústave

„Najvyšší zákon tejto krajiny je Ústava SR a tá je výsledkom spoločenskej dohody. A v nej sa hovorí, že Slovenská republika je zvrchovaný demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo,“ reagovala Radičová. Podľa biskupa je

smutné, ak do funkcií idú ľudia, ktorí nerozumejú desiatim Božím prikázaniam. Dokonca v súvislosti s interrupciou spomenul aj diktátorských vodcov Hitlera či Stalina. „Nestrkajme takéto typy do čela spoločnosti.“ Dodal, že kto tvrdí, že naša spoločnosť si môže určiť, čo je morálne bez toho, aby sa pýtala Boha, otvára cestu novým násilnostiam. „Je na zodpovednom rozhodnutí každého občana, do akej miery takéto prirovnania považuje za vyjadrenie princípov kresťanstva,“ povedala HN Radičová. Trvá na tom, že život je to najvzácnejšie a práve zodpovedné rozhodovanie sa žien je tým základným predpokladom, aby sme hodnotu životu zachovávali.

Občianske právo biskupa

Konferencia biskupov Slovenska odmietla Balážove vyjadrenia komentovať. Jej hovorca Jozef Kováčik pre HN povedal, že vyjadriť sa je Balážovo občianske právo. Zároveň dodal, že konferencia nebude dávať stanoviská k jednotlivým prezidentským kandidátom. Politológ Miroslav Kusý nevy- lučuje, že kritika z radov cirkvi môže Radičovej pri voľbách uškodiť. „Ak veriaci, ktorí jej inak chceli dať hlas, počujú od biskupa jeho odmietavé stanovisko, môžu sa podľa toho riadiť.“

(bes, sita), HN, 25.2.2009

Radičová si s Balážom vyjasní spornú kázeň

Biskup mi ublížil, hovorí prezidentská kandidátka. Urzil aj homosexuálov.

Prezidentská kandidátka Iveta Radičová sa dnes večer v Banskej Bystrici stretne s biskupom Rudolfom Balážom. Chce s ním hovoriť aj o tom, prečo ju nepriamo v kázni, ktorú v piatok vysielal rozhlas, prirovnal k Hitlerovi.

Baláž tak urobil, keď hovoril o prezidentských voľbách a postoji kandidátov k zákazu interrupcií.

Neurazil len Radičovú, ale aj homosexuálov. Tých v kázni nazval zvrátenými ľuďmi. Iniciatíva

Inakosť už od biskupa žiada ospravedlnenie. To, že by sa mal za homosexuálov ospravedlniť, si myslí aj prezidentská kandidátka Zuzana Martináková.

Šéf volebnej kampane Františka Mikloška Vladimír Paľko tvrdí, že nikto si dnes nemôže myslieť, že cirkev bude mlčať. „Nikdy situácia v Európe nebola tak ďaleko, že by sme stáli na takej jasnej križovatke,“ hovorí Paľko. Na mysl má križovatku medzi liberalizmom a konzervativizmom. (moz)

SME, 26.2.2006

Križové cesty

STARÉ MESTO - Každý piatok počas pôstu bude bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský viesť v Katedrále sv. Martina križovú cestu. Pobožnosť bude mať začiatok vždy o 20. 00 hod. Nový Čas, 27.2.2009

Radičová: Slová biskupa ma ranili

Kandidátka na prezidentku sa dnes s biskupom stretne. On popiera, že ju prirovnal k Hitlerovi

Biskup žiadne meno politika nepovedal, spomínal však Radičovej výrok o potratoch.

Prezidentská kandidátka Iveta Radičová sa dnes večer v Banskej Bystrici stretne s biskupom Rudolfom Balážom. Chce s ním hovoriť po tom, čo ju v kázni nepriamo prirovnal k Hitlerovi. O stretnutie požiadala Radičová.

Baláž na omši, ktorú v piatok vysielalo rádio Lumen, hovoril hlavne o potratoch. Označil Radičovej výrok „to, čo je morálne alebo nemorálne v spoločnosti, to je vec spoločenskej dohody“ za hlúpy.

„Znamená to, že ak sa spoločnosť dohodne, že vražda nie je hriech, môžeme vraždiť. Je smutné, ak na čelnej pozícii idú ľudia, ktorí sa už dávno rozlúčili s Desatorom,“ hovoril tiež biskup. Vzápätí hovoril o Hitlerovi a Stalinovi. „Takéto typy nestrkajme na čelo spoločnosti,“ dodal ešte.

Jediným kandidátom, ktorý je za zákaz interrupcií, je František Mikloško.

Biskup odmieta, že Radičovú prirovnal k Hitlerovi.

Nikoho nemenoval

„Biskup žiadne meno slovenského politika nespomenul, pani Radičovú teda k Hitlerovi neprirovnal,“ povedala jeho hovorkyňa Zuzana Juhaniaková. „Ak si niekto vytvára takéto konštrukcie, je to bezohľadné a my sa od nich dištancujeme,“ dodala ešte.

Radičová tvrdí, že predstavitelia cirkvi majú právo sa k voľbám vyjadriť, „dôležitý je však citlivý a pravdivý spôsob“. Práve preto, že môžu ovplyvniť voľčív.

Trápi ju, že „vyjadrenia biskupa Baláža ublížili mojej rodine a blízkym“.

Radičová tvrdí, že sama je rímskokatolíčka a ochranu života považuje za prioritu. Absolútny zákaz interrupcií by však podľa nej situáciu nevyriešil.

Prezident Ivan Gašparovič vyhlásil, že „biskup Baláž je rovnako občanom, ako každý iný a v demokratickej spoločnosti môže slobodne vyjadriť svoj názor i politický postoj“.

Palko: Nemôže mlčať

Baláž je prvý predstaviteľ katolíckej

cirkvi, ktorý svoj názor na prezidentské voľby hovoril v kostole a prvý použil kritický tón na prezidentských kandidátoch. Kňazi a biskupi František Tondra a Andrej Imrich sa skôr vyjadrili pozitívne v prospech Mikloška.

Šéf jeho volebnej kampane Vladimír Palko povedal, že cirkvi sa nikto nemôže čudovať, že sa ozýva.

Podľa neho sa spoločnosť po období postkomunizmu musí rozhodnúť, či pôjde cestou liberalizmu, alebo konzervativizmu. „Biskup Baláž bol človek, ktorý za komunizmu musel robiť robotníka, očakáva niekto, že bude teraz mlčať? Nikdy situácia v Európe nebola tak ďaleko, že by sme stáli na takej jasnej križovatke,“ povedal Palko.

Radičová a biskup hovorili hodiny

Prezidentská kandidátka tvrdí, že medzi ňou a biskupom Balážom nie je spor

Morálka a potraty boli hlavnou témou rozhovoru Ivety Radičovej a biskupa Rudolfa Baláža.

Nikoho som nechcel uraziť ani menovať. Včera to po stretnutí s Ivetou Radičovou vyhlásil banskobystrický biskup Rudolf Baláž.

„Moja katechéza nebola namierená proti nikomu, boli tam vyjadrené katechetické zásady katolíckej cirkvi,“ povedal biskup o svojej piatkovej kázni, v ktorej Radičovú pre jej postoje k potratom nepriamo prirovnal k Hitlerovi. O jej výroku, že morálka je vecou dohody spoločnosti, povedal, že je hlúpy.

„Nevyriekol som žiadne meno,“ povedal tiež biskup.

Spor neexistuje

Radičová po stretnutí povedala len jednu vetu: „Medzi nami nie je žiadne napätie ani spor.“

Debatovali niekoľko hodín, pred médiami mali len krátke vyhlásenie po hodine. Potom pokračovali v rozhovore až do noci.

Biskup Baláž bol tretí biskup, ktorý komentoval prezidentské voľby. Pred ním sa v prospech Františka Mikloška vyjadrili pomocný spišský biskup Andrej Imrich a predseda Konferencie biskupov Slovenska František Tondra.

Sedem bratislavských kňazov tiež zaslalo list KDĽH, aby zmenilo názor

V programe rádia Lumen je omša celebriovaná Balážom aj tento piatok.

Monika Tódová
SME, 26.2.2006

Vierovyznanie

- Ivan Gašparovič rímskokatolícke
- Iveta Radičová rímskokatolícke
- Zuzana Martináková rímskokatolícke
- František Mikloško rímskokatolícke
- Milan Melník rímskokatolícke
- Milan Sidor odmietol zverejniť
- Dagmar Bollová evanjelické

Veriaci na Slovensku

- rímskokatolíci: 68,6%
- evanjelici: 7,5%
- gréckokatolíci: 4,1%

Údaje sú zo sčítania ľudu z roka 2001

a podporovali Mikloška. Inak vraj nemusia mať v názve slovo kresťanská.

Nie všetci cirkevní hodnostári sú za to, aby sa biskupi otvorene zapájali do prezidentskej kampane.

Košický arcibiskup Alojz Tkáč si myslí, že vyjadrenia cirkevných predstaviteľov sú kontraproduktívne. Aj preto nebude ľuďom v kostoloch hovoriť, koho majú voliť. „Ak, tak bude hovoriť o hodnotách, ktoré od budúceho prezidenta my občania očakávame, aké hodnoty má prezentovať,“ napísal SME jeho úrad.

Tkáč: Je to háklivá téma

Arcibiskup Tkáč „vie, že občania, veriaci, zväčša očakávajú vyjadrenie biskupov ku kandidátom na prezidenta“. Myslí si však, že toto vyjadrenie je „veľmi citlivou a háklivou záležitosťou“. Nebude preto hovoriť, kto je podľa neho najlepším kandidátom. „Samozrejme, že má kritériá, ktoré u kandidáta predpokladá a predovšetkým očakáva.“

Vyhýbavo na otázky o voľbe prezidenta odpovedal bratislavský arcibiskup a metropolita Slovenska Stanislav Zvolenský. Vyjadrenia iných biskupov nechcel hodnotiť.

„Želáme si, aby si občania vyvolili kandidáta, ktorý svojím postojom prispeje po všetkých stránkach ku skutočnému blahu všetkých,“ vyhlásil Zvolenský.

Kveta Fajčíková Monika Tódová
SME, 27.2.2009

Chod', a zbav sa svojho škodcu

Takže inak. „Vraj, či je to kresťanské, čo sa robí. Je to ľudské? Nie je to rabovka? Ale pýtam sa ja: Je to kresťanské, keď sa národ slovenský chce zbaviť svojho večného nepriateľa, Žida? Je to kresťanské? Láska k sebe je príkazom božím, a tá láska k sebe mi rozkazuje, aby som od seba odstránil všetko to, čo mi škodí, čo mi ohrozuje život... A urobili sme tak podľa príkazu božieho: Slováč, chod', zbav sa svojho škodcu!“

Povedal vo svojom holičskom prejave v roku 1942 slovenský prezident Jozef Tiso. O niekoľko desaťročí neskôr arcibiskup Ján Sokol neváhal povedať, že si prezidenta slovenského štátu, kňaza Jozefa Tisa, váži a podporil myšlienku na jeho blahorečenie. A bývalý predseda KBS Rudolf Baláž v roku 1997 vyhlásil, že Tiso bol veľký syn slovenského národa. A do takto mentálne nastaveného prostredia vstupuje banskobystrický biskup Rudolf Baláž a signalizuje, kto vlastne rozhoduje o tom, čo je dobré a čo nie („najvyššou autoritou je Boh“), a či si môže spoločnosť sama určiť morálne hodnoty, keďže v tom prípade jej hrozí to, čo sa dialo za Hitlera, Stalina a komunistických hrdlozov (Nariadenie o právnom postavení Židov z 9. septembra 1941, akt domácej proweniencie už radšej nespomenul).

Isteže, aj katolícky biskup má právo na slobodu prejavu - a katolíci aj nekatolíci majú právo si o tom myslieť svoje. Nejasnosti sú totiž

zrejme aj pri pohľade na výnimočnú pozíciu Boha ako nespochybniteľnej autority. Zrejme ide o inú autoritu ako tú, ktorej boží príkaz (Slovák, chod', zbav sa svojho škodcu) akcentoval Jozef Tiso. Možno sa nachádza niekde medzi francúzskym teológom Claudom Tresmontantom („Není možné se na jedné straně hrdě dovolávat svobody člověka, lidské důstojnosti, autonomie a účinnosti lidského jednání, a na druhé straně Bohu vyčítat, že neustále nezasahuje a nebrání nám ve zločinech, které máme chuť uskutečnit. Jestliže Bůh nezasahuje, je tomu tak proto, že nechce působit bez aktivního souhlasu a spolupráce mužů a žen, kteří se chtějí podílet na uzdravení nemocného lidstva ze svobodného rozhodnutí.“) a britským spisovateľom Douglasom Adamsom („Bůh býval tím najlepším vysvetlením pro celou radu věcí, jenže teď máme pro tyto věci neskonale lepší vysvetlení. Bůh už není vysvetlením čehokoli, ale místo toho se sám stal něčím, co by samo potrebovalo nekonečné množství vysvětlování.“) ako autovými čiarami na ihrisku o zmysle a existencii takejto autority.

V takto vymedzenom priestore je diskusia o trieske v oku (dohoda spoločnosti na morálnych pravidlách) irelevantná, kým sa katolícka cirkev a jej vodcovia férovo nevyrovňajú s brvnom v oku -s podielom Jozefa Tisa na holokauste slovenských Židov.

Róbert Kotian, HN 26.2.2009

Ďaleko cez čiaru

To, že biskup Baláž má vo zvyku zreteľne artikulovať svoje názory, bolo v poriadku i za Mečiara, keď bol šikanovaný, a v poriadku je i dnes, keď mu za užívanie slobody prejavu nič nehrozí (teda dúfajme). Spôsob, akým zaplietol do svojej kázne prezidentskú otázku a Ivetu Radičovou, však bol ďaleko cez čiaru.

Cirkev, podobne ako odbory či klub priateľov trvanlivého pečiva, má právo na politické stanoviská. Zapájať sa do kampaní však kňazom nenáleží.

Nielen preto, že by to mohlo byť

„kontraproduktívne“, ako sa domnieva arcibiskup Tkáč, ale preto, že ich poslanie je šíriť slovo Božie, nie vlastné preferencie, o ktorých veľmi subjektívne predpokladajú, že vyplývajú zo Svätého písma.

Spor medzi katolíckymi a takzvanými sociálnymi liberálmi je inak určite zaujímavý a v Amerike aj vzrušujúci. Na Slovensku je to však len umelá os konfrontácie. Povyšovať ju na ústrednú v kampani je manipulatívne až dovtedy, kým ňou nebude v živote.

Stípcěk Petra Schutza, SME, 27.2.2009

Na jednej lodi

Ak Iveta Radičová naozaj povedala, že je posudzovanie toho, čo je morálne, vecou spoločenskej dohody, urobila hlúpost'. Zďaleka nielen preto, lebo si tým mohla odcudziť nejakých voličov. Ako sociologička musí vedieť, že to nie je také jednoduché. Morálne kritériá a zábrany spoločnosti i jednotlivých ľudí sa vytvárajú oveľa zložitejšími procesmi, než len cestou spoločenskej dohody. Platí to dokonca aj bez toho, aby sme za jediného sudcu pre to, čo sa smie alebo nesmie, považovali pánbožka. Možno svoje slová tak nemyslela, v každom prípade tak však vyzneli. Človek, ktorý si dáva za cieľ pomôcť slovenskej spoločnosti z osídľení čiernobielych schém, do ktorých ju vmanévrovali všakovakí populisty, by sa podobným zjednodušeniam mal vyhýbať.

Radičová však má pravdu v tom, že ľudia majú právo, a to nielen v 21. storočí, na svoje zodpovedné rozhodovanie, a to dokonca aj v takom citlivom prípade, ako sú interrupcie. Ak ich slobodné rozhodnutie neprotirečí Svätému písmu či učeniu jednotlivých cirkví, je to fajn. Ak by však aj protirečilo, samo osebe im to právo ani možnosť slobodne a dokonca morálne sa rozhodnúť neberie. Časy, keď sa mohla cirkev vyhlasovať za jediného arbitra toho, čo je morálne a čo nie, na základe vlastnej interpretácie Svätého písma, a väčšina spoločnosti to prijala, lebo verila jej tvrdeniu, že k tomu jednoducho má nespochybniteľný mandát od Boha, sú, aspoň v civilizovanejších častiach sveta, preč. Rovnako, ako sú preč časy Bohom pomazaných panovníkov, čerpajúcich svoju legitimitu z rovnakého zdroja.

Na jednej lodi s Hitlerom a so Stalinom sa svojimi vyjadreniami neocitla Radičová, ale práve jej kritik biskup Baláž, ktorého slová o homosexuáloch sa najviac blížila postojom týchto „politikov“. Oni, mimochodom, tiež verili, že majú pre svoje činy vyšší, všetko ospravedlňujúci mandát, len mu namiesto Boh hovorili národ či triedny boj. Ako pripomenuli škandály posledných týždňov, nie je to, žiaľ, v konzervatívnom krídle cirkvi nič mimoriadne. Je veľká škoda, že politiku, obraz a tým aj dôveryhodnosť katolíckej cirkvi určujú ľudia, ktorí ju držia v mentálnom gete, oddeľujúcim cirkev od väčšiny spoločnosti a brániacemu tomu, aby jej mohla byť akýmkoľvek príkladom.

Peter Morvay, SME, 26.2.2006

Rozlúčka s obeťami tragédie

Bánovce nad Bebravou sa rozlúčili s obeťami sobotňajšej nehody autobusu v Polomke. Poslednej rozlúčky sa zúčastnilo množstvo ľudí, ktorí si prišli uctiť pamiatku zosnulých priateľov a rodákov. Smútočnú atmosféru, do ktorej sa zahalili Bánovce nad Bebravou priblíži Zuzana Gulová.“

Zuzana Gulová, redaktorka STV: „Bánovce prežívajú najsmutnejší deň vo svojej histórii.

Anketa - známi:

Opýtaná 1: „Pani Rišianovú sme poznali, Kusých sme poznali a tak. Chodili sme spolu na dovolenky.“

Opýtaný 2: „No my sme niektorí z nich prakticky štyria, čo sme ešte deň predtým spolu sedeli v tom autobuse, bohužiaľ jedna je už neni medzi nami.“ (koniec ankety)

Zuzana Gulová, redaktorka STV: „Na Námestí Ľudovíta Štúra sa zišli stovky ľudí, rodina 12-ich obetí a ich

známi. Predstavitelia štátu, mesta a cirkvi.“

Stanislav Šiko, primátor BVánoviec nad Bebravou: „V jednom okamihu sa stala z náhody minulosť, ktorú už nikto nedokáže zmeniť. A slová nám pomôžu len ísť ďalej a snažiť sa budúcnosť prežiť najlepšie, ako sa dá.“

Dušan Čaplovič, podpredseda vlády SR: „Smrť je nenávratná. Iba zabudnutie, je koniec života. A práve tieto Novomestského slová sú pre túto smútočnú chvíľu asi najviac výstižné a platia pre nás všetkých. Platia bez výnimky.“

Viliam Judák, nitriansky diecézny biskup: „Nezatvrdzujeme si srdcia. Otvorme sa nesmiernemu Božiemu milosrdenstvu a nekonečnej Božej добрote, ako hovorí súčasný spisovateľ Karol Kőröte Pochopme, že v smrti je ukryté aj tajomstvo života.“

Zuzana Gulová, STV, 26.2.2009

V mene otca. . .

Kontroverzný biskup sa vrátil aj s hrubým gestom

Biskup Richard Williamson, popierač holokaustu a čierna ovca katolíckej cirkvi, opustil Argentínu, kde bol hlavou kňazského seminára.

Ani teraz si neodpustil škandál.

Pri katolíckych kňazoch sme ako si zvyknúť na iné gestá, ale aj na iné názory. Biskup Richard Williamson, ktorého ešte pápež Ján Pavol II. exkomunikoval, je iný. Často na seba

privoláva nevôľu a kritiku, pretože spochybňuje holokaust a jeho obeť. Navyše je zástancom niektorých konšpiračných teórií.

Údajne tvrdí aj to, že teroristické útoky z 11. septembra zosnovali americká vláda a izraelská tajná služba. Pri nútenom odchode z Argentíny nezaprel svoju povest' a novinárov na letisku odbil vulgárnym gestom - chýbal už len vztýčený prostredník.

(ho), Plus jeden deň, 26.2.2009

Ako správne popierať holokaust?

Biskup Richard Williamson, notorický popierač holokaustu, sa krátko po návrate do Británie spojil s ďalším popieračom holokaustu, spisovateľom Davidom Irvingom.

Williamsona exkomunikovali z katolíckej cirkvi ešte v roku 1988. V januári tohto roka ho Vatikán omilostil pod podmienkou, že sa verejne dištancuje od popierania holokaustu.

Biskup sa Vatikánu a všetkým, ktorých urazil, listom ospravedlnil. Cez e-mail však kontaktoval škandalózneho historika Irvinga, aby sa od neho naučil, ako prezentovať

svoje názory bez škandálov.

„Je to veľmi inteligentný človek, ale neuvedomuje si, aké je nebezpečné baviť sa s médiami,“ povedal o Williamsonovi Irving. Biskup na seba privolal vlnu kritiky, keď vo švédскеj televízii vyhlásil, že neverí, že šesť miliónov židov zahynulo v plynových komorách.

Neverí ani tomu, že šlo o úmyselné akcie nacistov.

„Myslím si, že zhruba dvesto až tristotisíc židov zahynulo v koncentrákoch, ale nie v plynových komorách,“ vyhlásil Williamson. (ho)

Plus jeden deň, 26.2.2009

Biskup nezvykol byť ticho ani v minulosti

Biskup Rudolf Baláž mal za komunizmu zakázané študovať, byť kňazom, pracoval na traktore v JRD, neskôr ako vodič nákladného auta. V deväťdesiatych rokoch viedol zápas s Vladimírom Mečiarom. Otvorene sa zastal prezidenta Michala Kováča a Slovenská informačná služba pod vedením Ivana Lexu sa ho preto pokúsila zdiskreditovať kauzou Triptych. Biskupa obvinila, že chcel vzácny obraz Triptych Kľaňanie sa troch kráľov predať, hoci je to kultúrna pamiatka. Nebola to pravda. Predať obraz bolo legálne. Baláž je banskobystrickým diecéznym biskupom a podpredsedom Konferencie biskupov Slovenska. (mož)

SME, 26.2.2009

Arcibiskup kritizuje biskupov

Arcibiskup Alojz Tkáč považuje zapájanie sa cirkvi do prezidentskej kampane za kontraproduktívne.

Biskupi nemajú rovnaký názor na verejné vyjadrovanie sa k prezidentskej kampani.

Košický arcibiskup Alojz Tkáč včera pre SME vyhlásil, že „ak sa biskupi aktívnejšie zapoja za voľbu niektorého kandidáta, je to kontraproduktívne a výsledok môže byť opačný“. O prezidentských voľbách doteraz nahlas hovorili traja biskupi.

Spišský pomocný biskup Andrej Imrich aj predseda Konferencie biskupov Slovenska František Tondra otvorene povedali, že najvhodnejším kandidátom je František Mikloško.

Banskobystrický biskup Rudolf Baláž vo svojej kázni vysielanej v rádiu Lumen zase ostro skritizoval kandidátov, ktorí nie sú za zákaz interrupcií a o výroku Ivety Radičovej povedal, že je hlúpy. K prezidentskej kampani sa nechce vyjadrovať kardinál Ján Chryzostom Korec s odôvodnením, že tak nikdy nerobil.

Bratislavský arcibiskup a metropolita Slovenska Stanislav Zvolenský považuje za dôležité, „aby hodnotenie kandidátov prebiehalo podľa pravdy a vecne“.

Doterajšie výroky nekomentoval.

Monika Tódová, SME, 27.2.2009